

ధారాధిప మహారాజాధిరాజ శ్రీ భోజరాజవిరచిత

# రాజమార్తండము

(సుఖ సమృద్ధి కారక మౌలిక జ్ఞాన ప్రదాయక సర్వోత్తమ జ్యోతిష గ్రంథము)



జ్యోతిషవిశారద - వాస్తు సమ్రాట్

డా॥ ముదుండి విశ్వనాథరాజు

భోజమహారాజు రచించిన

# రాజమూర్తంఠము

సుఖసమృద్ధికారక మౌలిక జ్ఞాన ప్రదాయక

సర్వోత్తమ జ్యోతిష గ్రంథము

అనువాదం

జ్యోతిష విశారద, వాస్తు సమాట్

డా. ఎం. విశ్వనాథ రాజు

భాషాప్రవీణ

ఎం.ఎ. తెలుగు, హింది, సంస్కృతం, జ్యోతిషం (గోల్డ్‌మెడలిస్ట్ )

ప్రకాశకులు

శ్రీసాయి వాస్తు పబ్లికేషన్స్

హైదరాబాదు - 500052

ఫోన్ నెం : 9440945403, 040-24017595

## ముందు మాట

ధారాధిపుడు మహారాజాధిరాజైన శ్రీ భోజరాజు రచించిన రాజమార్తండ గ్రంథము వెయ్యి సంవత్సరములనుండి భారతీయ జనజీవనములో విశ్వాసమునకు కేంద్రమైనది. సామాన్య గ్రామజీవనము నుండి ఉన్నతవర్గము వరకు అందరి అభిమానమును పొందినది. భోజరాజు రచించిన అనేక గ్రంథములలో తలమానికమై నిలిచినది.

భోజరాజు వాస్తు, నీతి, జ్యోతిష, సాహిత్య, ధార్మిక, ఆయుర్వేద విషయము లకు సంబంధించిన సుమారు 84 గ్రంథములు రచించెనని పండితులు తెలిపెదరు. ముద్రించబడిన వాటిలో రాజమార్తండము, సమరాంగణ సూత్రధారము అధిక ప్రాముఖ్యత పొందినవి. రాజమార్తండ గ్రంథములో జ్యోతిష వాస్తు ధర్మశాస్త్ర విషయము లనేకము పొందుపరచబడినవి. పూర్వపండితుల గ్రంథములలోని అనేక విషయములు ఈ గ్రంథములో తెలియజేయబడినవి. వారు రచించిన మహాత్మ్య పూర్వమైన శ్లోకములు తీసుకోబడినవి. ఇది భోజరాజు కృత మౌలిక గ్రంథమైనప్పటికి సంపాదిత గ్రంథము లలోని ప్రముఖ విషయములు, వివిధ పురాణ వచనములు సందర్భాను సారముగా తెలియజేయుట సామాన్య విషయము కాదు. ఇది అతని సర్వతోముఖ ప్రావీణ్యము నకు నిదర్శనము. అతని ఆస్థానములోనున్న వివిధ శాస్త్ర పండితుల సహాయోగ ఫలితమని కూడ తెలుపవచ్చును.

విద్వాంసుల అభిప్రాయము ననుసరించి భోజరాజు రచించిన వివిధ శాస్త్ర గ్రంథములు.

జ్యోతిష గ్రంథములు :- ఆదిత్య ప్రతాప సిద్ధాంతము 2. రాజమార్తండము 3. రాజమృగాంక కరణము 4. విద్వజ్జన వల్లభము 5. జ్యోతిష సార సాగరము.

ధార్మిక గ్రంథములు :- 1. చంపూ రామాయణము 2. శైవతత్వ ప్రకాశము 3. పాతంజల యోగ సూత్రవృత్తి 4. వ్యవహార సముచ్చయము 5. శైవ సిద్ధాంత సంగ్రహము 6. శివతత్వ రత్నకలిక 7. చారుచర్య 8. మహాకాలీ విజయము.

సాహిత్య కావ్యాలంకార వ్యాకరణ గ్రంథములు :- 1. శబ్దాను శాసనము 2. సరస్వతీ కంఠాభరణము 3. శృంగార ప్రకాశము 4. నామమాలిక 5. విద్యా వినోదము 6. శృంగారమంజరి.

వాస్తుశాస్త్ర గ్రంథము 1. సమరాంగణ సూత్రధారము

ఆయుర్వేద గ్రంథములు :- 1. ఆయుర్వేద సర్వస్వము 2. రాజమృగాంకము 3. విశ్రాంత విద్యావినోదము 4. శాలిహోత్రము

వీటిలో అనేక గ్రంథములు భారతీయ భాషలలోనికేగాక ఇతరదేశ భాషలలోకి కూడ అనువదించబడినవి.

ఈ గ్రంథములను దర్శించిన వారు భోజరాజు పాండితీ వైభవమును గ్రహించ వచ్చును. ఈ గ్రంథములో వివిధ వ్రతములను గూర్చి వివరణ కలదు.

జ్యోతిషము, ధర్మశాస్త్రము, వాస్తుశాస్త్రములకు సంబంధించిన అనేక విషయములు చర్చించబడినవి. భోజరాజు తర్వాత శాస్త్ర గ్రంథములను నిర్మించిన అనేకమంది పండితులు భోజుని రచనలలోని శ్లోకములను తమ గ్రంథములలో ప్రామాణిక రూపములో గ్రహించుట జరిగినది. వీటిలో జీమాతవాహనుని కాలవివేకము కాలాదర్శము, గోవిందానందకృత వర్షక్రియాకౌముది, రఘునందనకృత తిథితత్వము, ప్రతతత్వము, మాధవకృత కాలమాధవము, చండేశ్వరకృత కృత్యరత్నాకరము, కేశవార్క కృత వివాహబృందావనము, చక్రపాణికృత రాజ్యాభిషేక పద్ధతి, నిర్ణయసింధు ముఖ్యమైనవి.

రాజమార్తండముపై పురాణములలో విష్ణు, భవిష్యోత్తర, కాలిక, దేవి, మత్స్య, బ్రహ్మ, విష్ణుధర్మోత్తరములు, స్మృతులలో మనుస్మృతి, యాజ్ఞవల్క్యము, బృహస్పతి హరీతస్మృతి, జ్యోతిషగ్రంథములలో పరాశరీ జ్యోతిషము, కృషిపరాశరము, గర్గసంహిత సత్యజాతకము, యవనోక్త జ్యోతిర్గ్రంథము, బార్హస్పత్య సంహిత, బృహత్సంహిత, వశిష్ట సంహిత, కరణగ్రంథములలో పంచసిద్ధాంతిక, బ్రహ్మసిద్ధాంతము, సూర్యసిద్ధాంతము, వాస్తుగ్రంథములలో శిల్పశాస్త్రము, విశ్వకర్మప్రకాశాది గ్రంథముల ప్రభావము కనబడును. జాబాలి, శతాతప, యమ, మణితాది అనేక గ్రంథకారుల శ్లోకములు ఈగ్రంథములో ఉల్లేఖింపబడినవి.

భోజరాజు రాజమార్తండ గ్రంథములో నమస్త విషయములను నిబంధ రూపములో క్రోడికరించెను. అందువలన ఈ గ్రంథము సంహితా గ్రంథాత్మక రూపమును పొందినది.

ఈగ్రంథములో గ్రహనక్షత్రముల పర్యాయపదములు, ద్వాదశ సంస్కారములు, గండమాల నక్షత్రముల శాంతి, వివాహ మంగళ విషయము, ద్వీరాగమనము, యాత్ర వాస్తు ఆది అనేక విషయములు విపులముగా వివరించబడినవి.

ఇంతటి ఉన్నత విలువలు కలిగిన ఈ గ్రంథము ఇంతవరకు తెలుగులో అనువదించబడలేదు. ఆకారణవశమున జ్యోతిషవాస్తు పండితులకు శాస్త్రాభ్యాసము చేయు విద్యార్థులకు పయోగపడునను తలంపుతో ఈ అనువాద కార్యమునకు ప్రయత్నము చేసాతిని. ఈ గ్రంథ పఠనము వలన పాఠకులకు పండితులకు ఏకొంత ప్రయోజనము చేకూరినను నాకృషి సఫలమైనదని భావింతును.

ఈ గ్రంథ రచన ముద్రణలలోనున్న దోషములను సహృదయులైన పండితులు తెలియ జేసిన మలిముద్రణలో సరిజేయగలవాడనని సవినయముగా తెలియ జేయుచున్నాను.

తమ విధేయుడు  
డా. ఎం. విశ్వనాథ రాజు

**విషయసూచిక**

విషయము	పేజీ నెం	విషయము	పేజీ నెం
<b>1. ప్రథమాధ్యాయము</b>		<b>23. శ్రవణం</b>	<b>6</b>
1. మంగళాచరణము	1	24. ధనిష్ఠ	6
2. దైవజ్ఞుల ప్రశంస	1	25. శతభిషం	6
3. దైవజ్ఞుల పోషణ కర్తవ్యము	1	26. పూర్వాభాద్ర	6
4. గ్రహ నామములు	2	27. ఉత్తరాభాద్ర	6
5. సూర్య నామములు	2	28. రేవతి	6
6. చంద్ర నామములు	2	29. నక్షత్రదేవతలు	7
7. కుజ నామములు	2	30. రాశి సంజ్ఞలు	7
8. బుధ నామములు	2	31. నక్షత్రములు - పాదములు	8
9. గురు నామములు	3	32. రాశి స్వాములు	8
10. శుక్ర నామములు	3	<b>3. వివిధ సంస్కార ప్రకరణము</b>	
11. శని నామములు	3	1. స్త్రీ శుద్ధిచింత	9
12. రాహు నామములు	3	2. స్త్రీ చంద్రబలము	9
13. కేతు నామములు	3	3. స్త్రీల బాలబంధము	10
<b>2. సూర్య గ్రహోభిధాన ప్రకరణము</b>		4. ఔషధీనామము	10
1. నక్షత్ర నామములు	3	5. నిషేకము	12
2. అశ్విని	3	6. సంయోగత్రయ విభాగము	13
3. భరణి	3	7. రజస్వల రక్త లక్షణము	13
4. కృత్తిక	4	8. గ్రంథాతరము	13
5. రోహిణి	4	9. మైథునకాల నిర్ణయము	14
6. మృగశిర	4	10. స్త్రీ ప్రసంగ సమయము	15
7. ఆరుద్ర	4	11. పుంసవనము	15
8. పునర్వసు	4	12. సీమంతోన్నయనము	16
9. పుష్యమి	4	13. పునశ్చ పుంసవన సంస్కారము	16
10. ఆశ్లేష	5	14. పున్నామ సంస్కారము	17
11. మఘ	5	15. కేంద్రాది భాషగ్రహ ఫలము	17
12. పుబ్బ	5	16. అన్యదృష్టాంతములు	18
13. ఉత్తర	5	17. అరిష్టోపాయము	19
14. హస్త	5	18. గండావధి	21
15. చిత్త	5	19. నక్షత్రసంధి	22
16. స్వాతి	5	20. శాంతి నిర్దేశము	23
17. విశాఖ	5	21. త్రివిధ గండశాంతి	23
18. అనూరాధ	6	22. గ్రహదర్శనము	24
19. జ్యేష్ఠ	6	23. సౌమ్య గ్రహఫలము	24
20. మూల	6	24. పాపగ్రహఫలము	25
21. పూర్వాషాఢ	6	25. అరిష్టశాంతి	25
22. ఉత్తరాషాఢ	6	26. సౌమ్యగ్రహ వర్గజాతక లక్షణము	26

27.	షడ్వర్గ నిర్ణయము	26	56.	దిశానుసారముగా అన్నప్రాశన ఫలము	44
28.	బుధుడు లగ్నములో ఉన్న ఫలము	26	57.	చూడావ్రతకర్మ	44
29.	లగ్నములో సౌమ్య గ్రహమున్న ఫలము	27	58.	వరనక్షత్రములు	45
30.	వెూారాలగ్నము	27	59.	శుభాశుభవారములు	45
31.	గ్రహభేదములు	28	60.	వారానుసారము చౌలఫలము	46
	రవి లక్షణములు	28	61.	రాశ్యానుసార ఫలము	47
	చంద్ర లక్షణములు	29	62.	లగ్నానుసారముగా క్షురకర్మ	47
	కుజ లక్షణములు	29	63.	లగ్నశుద్ధి	47
	బుధ లక్షణములు	29	64.	క్షురకర్మలో నిషేధము	48
	గురు లక్షణములు	30	65.	క్షురకర్మలో పరివేషార్థము	48
	శుక్ర లక్షణములు	30	66.	అన్ని నక్షత్రములో క్షురకర్మ	48
	శని లక్షణములు	30	67.	చౌలనక్షత్రములు	49
32.	గ్రహముల విచారము	31	68.	కర్ణవేధ	50
33.	చంద్రరిష్టాపవాదము	31	69.	కర్ణఛేదన ముహూర్తము	51
34.	బుధ గురు ద్రేక్కాణములలో వ్రసూతి ఫలము	31	70.	వారానుసారముగా ఫలము	51
35.	శుభవర్గ చంద్ర ఫలము	31	71.	విద్యారంభము	52
36.	గ్రహబల చింతనము	32	72.	వ్రశస్త్ర నక్షత్రము	52
37.	గ్రహముల ఉచ్చనీచలు	32	73.	గుర్వాదివారముల ఫలము	53
38.	స్పష్టార్థ చక్రము	32	74.	వ్రతబంధము	53
39.	శ్రేష్ఠమధ్యాల్ప ఫలనిర్ణయము	33	75.	ఉత్తమకాలము	53
40.	వ్యోశ్యాది యోగము	34	76.	వారానుసారముగా వ్రత బంధ ఫలము	57
41.	వేశీయోగము	34	77.	మేషాదిరాశుల లగ్నఫలము	58
42.	ఉభయచరియోగము	35	78.	వ్రతబంధ లగ్నములో రవ్యాద్యంశల ఫలము	58
43.	విష్టుపురాణములో జన్మ కాలిక యోగములు	35	79.	కేంద్రములోనున్న గురుఫలము	
44.	గ్రహాస్తరము	35	80.	లగ్నగురు విశేషము	60
45.	శ్రాద్ధాపసరమున దేవ నిరూపణము	36	81.	వర్గేశబలము	61
46.	నామకరణము	37	82.	మేధావీ లక్షణము	61
47.	మార్గశీర్షాది మాసనామము	38	83.	అనధ్యాయములు	62
48.	నవశిశువు నివ్రుమణము	38	84.	విద్యారంభములో అనధ్యాయము	63
49.	తాంబూల లక్షణము	39	85.	గలగ్రహము	63
50.	నక్షత్ర లగ్నజ్ఞానము	40	86.	దేవశయన కాలావధి	65
51.	లగ్నశుద్ధి	40	87.	అకాలవృష్టి విచారము	65
52.	అన్నప్రాశనము	40	88.	దినశుద్ధి విచారము	65
53.	అన్నప్రాశనములో వారఫలము	42	89.	గ్రహణములో సమయశుద్ధి	66
54.	లగ్నానుసార ఫలము	42	90.	దండ ప్రమాణములు	66
55.	వర్దిత తిథులు	44			

4. వివాహ ప్రకరణము		36. వైర షడకాష్టకము	90
1. ఉద్వాహశబ్దశుద్ధి	67	37. షడష్టక జ్ఞానము	90
2. వివాహపు వయసు	68	38. మిత్ర షడష్టకములు	90
3. సప్తవర్షానంతరము కన్యాసంజ్ఞ	68	39. క్రాంతిసౌమ్యము	91
4. రణోత్పత్తి ఫలము	69	40. కన్యాదాన సంకల్ప విధి	91
5. ద్రవ్యసంకల్ప విచారము	70	41. ఫలనక్షత్రములు	91
6. దేశాచారము	70	42. సుతహింబుక యోగము	93
7. వివాహశుద్ధి	71	43. చంద్రబల విశేషము	93
8. రవిబలము	71	44. గురు మాహాత్మ్యము	94
9. లగ్నములోనున్న దినపతిఫలము	72	45. నవాంశ విశేషము	95
10. బృహస్పతి శుద్ధి	73	46. దుష్టలగ్నాంశ ఫలము	95
11. శుభాశుభత్వము	74	47. గుణబాహుళ్య విశేషము	96
12. అశుభగురునికి పరిష్కారము	74	48. దోష పరిత్యాగము	96
13. తారాచంద్ర శుద్ధి	75	49. శుభోపాయము	96
14. వర్ణానుసారముగా చంద్ర తారా శుద్ధి	76	50. కనిష్ఠ వివాహఫలము	97
15. చంద్రవేధ ఫలము	76	51. కన్యాదాన నిషేధము	97
16. హేారలో ఉపచయ రాశిగత చంద్రఫలము	77	52. వేదికా ప్రమాణము	97
17. పక్షాదులలో చంద్రశుద్ధి	77	53. గోధూళి ప్రశంస	97
18. చంద్రుని విశేషశుద్ధి	77	54. ఋతువులననుసరించి గోధూళి విశేషము	98
19. క్రకచాద్యపవాదము	78	55. గోధూళికా విశేషము	99
20. గోచారములో అష్టకవర్గు శుద్ధులు	79	56. లల్లమతము	99
21. యాత్రలో అష్టకవర్గు ఫలము	79	57. గోధూళిలగ్న ప్రాముఖ్యత	99
22. తారా నిర్ణయము	80	58. దశాఖ్యయోగాపవాదము	99
23. జన్మత్రయ సక్షత్రములో త్యాజ్యకార్యము	81	59. అశ్విన్యాది గణనవిధి	100
24. మాసాదిశుద్ధి	83	60. దశయోగ ఫలము	100
25. మాసానురూపముగా ఫలాఫలము	84	61. దశయోగ చక్రము	100
26. విష్ణుశయన నిషేధము	85	62. జ్యోతిస్సాగరము	102
27. రాశ్యానుసారము ఫలము	85	63. సప్తశలాక చక్రన్యాసము	102
28. వివాహములో రాశియోజనవిధి	85	64. సప్తశలాక వేధఫలము	104
29. గౌడదేశ మతము	86	65. గ్రహముల ఫలము	104
30. భకూటార్థ విచారము	86	66. జామిత్రస్థ సూర్యాది గ్రహఫలము	105
31. షట్కాష్టకాది దోషము	87	67. జామిత్ర దోషత్యాగము	107
32. సమసప్తకాదులు	87	68. సప్తమసూర్యాది గ్రహఫలము	107
33. నాడీ షడష్టకాది విషయము	87	69. చంద్రకృత ప్రకరణము	107
34. దశ చతుర్థ సమసప్తకములు	88	70. చంద్రబలము	109
35. ద్వి-ద్వాదశ ఫలము	90	71. చంద్రబల ప్రశంస	110
		72. తారాబలము	110
		73. తారాచ్ఛేదము	111

<b>5. వధూప్రవేశ ప్రకరణము</b>		<b>24. గ్రహముల వ్యవహారముల</b>	
1. ద్వారాగమన ముహూర్తము	112	విచారము	133
2. వైశాఖములో మాసఫలము	112	25. ఉత్తర్ణ స్వరూపము	134
3. ఆషాఢాదిమాస ఫలము	112	26. కర్కశ్ఠ గ్రహణ విచారము	134
4. వారాసుసారము ప్రవేశఫలము	113	27. దిగీశ కథనము	136
5. తిథ్యాసుసారము ఫలము	113	28. దిశాసుసారముగా యాత్రావిచారము	
6. త్రిశుక్ర చింత	113	29. అష్టదిక్కు లాలాటిక కథనము	137
7. సముఖ్య శుక్రబుధ వజ్రపాత		30. పశ్చిమ దిశాయాత్రాఫలము	137
హత దిక్కులము	114	31. యాత్రాభంగయోగము	138
8. సృపవశ్యము, శత్రువధాయోగము	114	32. కాలవర్షాదిచింత	138
9. భీమపరాక్రమే	115	33. అపమాదులలో యాత్రానిషేధము	138
<b>6. అలంకారధారణ ముహూర్తము</b>		34. సంక్రాత్యాదుల నిషేధము	139
1. వారతిథ్యాసుసారము ఫలము	115	35. మహేంద్ర చాపనిషేధము	139
2. నిషేధము	116	36. అకాలోత్పాతములో నిషేధము	139
3. నూతనపస్త్ర పరిధానము	116	37. యాత్రలో మాసశుద్ధి	139
<b>7. జయజయ యాత్రా ప్రకరణము</b>		38. మాసఫలము	140
1. యాత్రలో తిథిగుణాదులు	119	39. యాత్రా గ్రహణము	140
2. అంగ ప్రశ్నజ్ఞానము	119	40. కరణీయ కృత్యము	140
3. తిథిగుణాదులు	119	41. రత్నకోశము	141
4. రిక్త భద్ర తిథులలో నిషేధము	120	42. యాత్రలో ద్రవ్యప్రస్థానము	141
5. ప్రత్యేక తిథి ఫలము	120	43. దినాసుసారము ప్రస్థానసీమా	
6. యాత్రలో కరణ వ్యవస్థ	122	కథనము	141
7. యాత్రలో వారఫలము	122	44. నాడీ నక్షత్ర విచారము	143
8. నక్షత్రముల వలన దినఫలము	123	45. విశేష విషయము	143
9. యాత్రలో వారశూల	123	46. నక్షత్రఫలము	144
10. యాత్రలో నక్షత్రగుణము	123	47. సంజ్ఞాభేదము వలన ఫలము	144
11. దిశానక్షత్రశూల	124	48. నక్షత్రపీడా శాంతి	145
12. దిగ్గండశూలయాత్రఫలము	125	49. నక్షత్ర సంజ్ఞా భేదములో	
13. నక్షత్ర ఉపచారము	125	శాంతి భేదము	145
14. సర్వద్వారికా నక్షత్రము	125	50. దూషిత తారోపాయము	146
15. యానార్థ నక్షత్ర విచారము	125	51. అరిష్ట తారాశుద్ధోపాయము	146
16. దిగ్దాహము	126	52. తారోపగమన దానము	146
17. అశుభ నక్షత్రగణము	127	53. తారకల శుభాశుభశాంతి	147
18. యాత్రలో లగ్న ఫలము	127	54. నాడీదోష నివారణ	147
19. యాత్రలో లగ్ననవాంశ ఫలము	130	<b>8. వాస్తు ప్రకరణము</b>	
20. లగ్నభేదము	130	1. వాస్తుధ్యాయము	148
21. అన్యగ్రహఫలము	131	2. శోడశప్రాకార గృహములు	148
22. విశిష్ట గ్రహఫలము	131	3. శుభాశుభ వాస్తు స్థానములు	148
23. మణితో వశిష్టమతము	132	4. వాటి ఫలములు	148



5.	దిశ్యున్నత స్థలము	149	శకునఫలము	163
6.	ష్టపలక్షణము	149	43. భూకంప ఫలము	163
7.	శుభాశుభ వృక్షములు	149	44. ఉపసార్క దర్శనఫలము	163
8.	అష్టదిక్కుల జలాశయము	150	45. గృహప్రవేశము	164
9.	శల్యజ్ఞానము	151	46. సదన ప్రవేశ పంచాంగము	164
10.	నిమిత్తము	151	47. గ్రహోనుసారముగా ఫలము	
11.	భూమిపరీక్ష	152	ప్రవేశకాలిక గృహస్వరూపము	165
12.	అంబుపూరిత పరీక్షవిధి	152	48. ప్రతిష్ఠావిధి	166
13.	గృహోరంభములో వారానుసారము		49. బలయోగాదుల కథనము	166
	ఫలము	152	50. నక్షత్రరాశ్యాదులు	166
14.	కోణ నిషేధము	152	51. నక్షత్రానుసారము శుభదినము	167
15.	వాస్తునర చక్రము	152	52. ప్రాసాద ప్రతిష్ఠ	167
16.	అయాది జ్ఞానము	153	53. వాస్తుమండలీ ఫలము	167
17.	వాస్తుచక్రము	154	54. ద్వితీయములో రవ్యాదులఫలము	168
18.	ఆయనామము	154	55. తృతీయస్థాన గ్రహఫలము	168
19.	ద్విశాలలు	154	56. చతుర్థస్థాన ఫలము	169
20.	శాలాఫలము	155	57. పంచస్థితగ్రహ ఫలము	169
21.	త్రిశాలా లక్షణము	155	58. షష్టమభావ గ్రహ ఫలము	169
22.	దిశానుసారముగా గృహ కోణము	155	59. సప్తమస్థాన గ్రహఫలము	169
23.	ద్వారఫలము	155	60. అష్టమస్థాన గ్రహఫలము	170
24.	ప్రాగ్ధారఫలము	156	61. నవమస్థాన గ్రహఫలము	170
25.	దక్షిణద్వార ఫలము	156	62. దశమస్థానగ్రహ ఫలము	170
26.	పశ్చిమద్వార ఫలము	156	63. లాభవ్యయస్థానగ్రహ ఫలము	170
27.	ఉత్తరద్వార ఫలము	156	64. తిథినిర్ణయము	171
28.	ద్వార వేధఫలము	157	65. కూపారంభ నక్షత్రము	171
29.	గృహసమీప గృహఫలము	157	66. కోణే కూప ఖనన ఫలము	171
30.	మానప్రాధాన్యత	157	9. సన్ధ్యాయుర్వేద ప్రకరణము	
31.	మానదోషము	158	1. కృషికర్మ విచారము	172
32.	తిథ్యాదుల విచారము	158	2. హల ప్రసారణము	172
33.	వారానుసారము విచారము	158	3. తరుణోపాయము	172
34.	నక్షత్ర విచారము	158	4. అథోముఖ నక్షత్రకార్యము	173
35.	లగ్నఫలము	159	5. అథ కృషిప్రకరణము	173
36.	గృహముల అయజ్ఞానము	159	6. వారానుసారముగా కృషి ఫలము	174
37.	హస్తప్రమాణము	160	7. పవనకార్యము	175
38.	గృహర్చావిధి	160	8. ఛేదనకార్యము	175
39.	లగ్నశుద్ధి	161	9. శుభాషితములు	175
40.	విశేషకార్యము	161	10. మేధికాప్రమాణము	175
41.	గర్భస్య శుభాశుభత్వము	162	11. హలప్రమాణ క్షేత్రప్రమాణము	176
42.	సూత్రవిస్తార కాలములో		12. ధాన్యధారణ యోగ్య నక్షత్రము	176

13. నవాన్నహారము	176	3. బృహస్పతి మలమాస తత్వము	197
14. ఖైషజ్య ప్రకరణము	177	4. మలమాసములో నిషేధము	197
15. విరేచనము	177	5. పుష్యమాఘమాస విశేషము	197
16. విముక్తిస్నానము	177	6. తిథి నిర్ణయము - రవిషష్ఠి దర్శనము	199
<b>10. మిశ్రమ ప్రకరణము</b>			
1. ధనుర్వేదవిధి	178	7. యుగ్యువాక్యము	199
2. వాహనారోహణము	179	8. ఉత్తరవిధి ప్రతిషేధము	200
3. హస్తదంత ఛేదనము	179	9. స్మృతి సముచ్చయము	200
4. వాజికార్యము	180	10. ఉదయ తిథిగ్రహణము	201
5. గుణగణార్జనము	180	11. ఏకాదశి నిర్ణయము	203
6. గోచలన విధి	180	12. వృద్ధశాతాతప వచనము	204
7. శ్రవణాది చింత	181	13. ఉపవాస విధి	205
8. నక్షత్రపాద చింత	181	13. వర్ష ప్రతోత్సవ నిర్ణయ ప్రకరణము	
9. త్రయవజ్ర పాతకము	182	1. విష్ణుశయనోత్థాన విధి	207
10. అష్టమలగ్న చంద్రచింత	182	2. శయనావర్తన బోధనము	207
11. భద్రాప్రకరణము	183	3. రేవతి పర్యంత మేష చంద్ర విచారము	208
12. తిథ్యానుసారముగా భద్రాసనము	183	4. మనసోత్థానము	209
13. భద్రాంగ విభాగ ఫలము	184	5. అంబువాచీ యోగము	210
<b>11. నానాయోగాయోగ ప్రకరణము</b>			
1. యోగబల విచారము	185	6. యుగాదులు	211
2. యోగానంతరము	186	7. యుగ్యుద్య తిథులు	211
3. నందాది యోగము	186	8. అగస్త్యు దానము	212
4. చాపవాదము	187	9. యోగ్యకాలము	213
5. అమృతాది యోగములు	188	10. పూజా విధానము	213
6. స్పష్టార్థచక్రము	188	11. దానవిధి	214
7. సర్వార్థ సిద్ధియోగము	188	12. శ్రావణ విధి	215
8. హస్తారాది సిద్ధియోగము	188	13. జన్మాష్టమి	215
9. దోషపరిహారము	189	14. తిథిద్వయము	216
10. దగ్గదినము	189	15. విష్ణునామములు	216
11. పృథ్వియోగము	190	16. ధ్యానమంత్రము	218
12. సింహస్థ గురువు	190	17. చంద్రార్థదాన మంత్రము	219
13. గుర్వాదిత్య నిషిద్ధము	191	18. హరతాలికా ప్రతము	219
14. శుక్రాస్తచింత	191	19. విదియతోకూడిన తదియఫలము	220
15. గురుశుక్రాస్రాపవాదము	192	20. ధ్వజోత్థాన విధి	222
16. బాలవృద్ధ సంధ్యాగత శుక్రచింత	193	21. ద్వజవర్ణ ఫలము	222
<b>12. మలమాసాది ప్రకరణము</b>			
1. మలిషువ ద్వీరాషాఢ చింత	194	22. ఇంద్రోత్సవము	222
2. సింహాది రాశ్యాంతర్గత దర్శన ద్వయము	195	23. నానాదోషాపహృత యోగము	223
		24. విసర్జవేలా విచారము	223
		25. ఫలాఫలములు	223

26.	ధ్వజోత్సాన ఫలము	224	64.	గౌడవాక్యము	243
27.	వినర్జనోపక్రమము	225	65.	దశవిధ పాపము	243
28.	పూజనమంత్రము	226	66.	స్నానమంత్రము	244
29.	ఉపాకర్మ	226	14.	సంక్రాంతి ప్రకరణము	
30.	పరపక్షశ్రాద్ధము	227	1.	సంక్రాంతి నిర్ణయము	244
31.	షడ్విధశ్రాద్ధము	227	2.	కాలమాధవము	244
32.	నిషిద్ధ తిథులు	229	3.	వర్షక్రియ	245
33.	పూర్వోత్తర తిథి కర్మ	229	4.	పుణ్యకాల విశేషము	245
34.	తిథివేద విచారము	229	5.	మాహాత్మ్యము	246
35.	ఇచ్ఛాశ్రాద్ధము	230	6.	వర్షఫలము	247
36.	అమావాస్య గ్రహణము	230	7.	మేషస్థ రవి ఫలము	247
37.	శౌచాశౌచ విచారము	230	8.	వర్షక్రియ	247
38.	జగచ్ఛాయా యోగము	231	9.	దినక్షయము	248
39.	దుర్గాస్తవము	231	15.	కాలతత్వ ప్రకరణము	
40.	కాత్యాయన శ్లోకము	231	1.	కాలమానము	248
41.	నీరాజన విధి	232	2.	ప్రాణాది వికల ప్రమాణము	249
42.	స్త్రీతి చతుర్థి	233	3.	యుగప్రమాణము	249
43.	సుఖరాత్రి విధి	234	4.	నిమేషముల ప్రమాణము	249
44.	యమద్వితీయము	235	5.	మాసపక్ష ప్రమాణము	249
45.	అకాశదీపము	235	6.	కల్పమన్వంతర ప్రమాణము	249
46.	కార్తికస్నాన విధి	236	16.	గ్రహచార వస్త్రసాముద్రిక ప్రకరణము	
47.	వరచతుర్థి పంచమి	237	1.	గ్రహచార విచారము	250
48.	మాఘస్నానము	238	2.	వస్త్రధారణ విచారము	250
49.	పుణ్యఫలము	238	3.	సాముద్రిక శాస్త్రములో పురుష	
50.	మాఘసప్తమి	238		లక్షణము	251
51.	భీష్మాష్టమి	239	4.	మహాపురుష లక్షణము	251
52.	భీష్మతర్పణ మంత్రము	239	5.	సూర్య లగ్న ఫలము	252
53.	పుష్యద్వాదశి	239	6.	మేష వృషభ లగ్న విహిత	
54.	అశోకాష్టమి	240		కార్యములు	252
55.	అర్చనము	240	7.	మిథున కర్కాటక లగ్న విహిత	
56.	చైత్రమాసిక వ్రత నిర్ణయము	240		కార్యములు	252
57.	చైత్రవారిక దానము	241	8.	సింహ కన్య లగ్న విహిత	
58.	సావిత్రీ వ్రతము	241		కార్యములు	252
59.	గార్గ్యమహా జ్యేష్ఠి	241	9.	తుల వృశ్చికలగ్న విహిత	
60.	మహామాఘీత్యాది పూర్ణిమలో			కార్యములు	253
	తీర్థసేవనము	242	10.	ధనుర్మకర లగ్న విహిత	
61.	పాషాణ చతుర్థి	242		కార్యములు	253
62.	అరణ్యషష్ఠి	243	11.	కుంభ మీనలగ్న విహిత	
63.	దశహార	243		కార్యములు	253



## రాజ మార్తండము

### 1. ప్రథమాధ్యాయము

#### మంగళాచరణము

యచ్చాస్త్రం సవితా చకార విపులం సృష్టైస్త్రిభి ర్జ్ఞాతిషాం  
 తస్యోచ్చిత్తి భయాత్పున; కలియుగే సంసృత్య యో భూతలమ్  
 భూయః స్వల్పతరం వరాహమిహిరో వ్యాఖ్యాం తు సర్వాం వ్యాధాదిత్థం  
 యత్రవదన్తి యోగకుశలాస్తస్మై నమో భాస్వతే 1

( గ్రంథ ప్రారంభములో గ్రంథకర్తయైన భోజుడు మంగళాచరణము చేయుచు తెలుపుతున్నాడు) ఏ శాస్త్రమును స్వర్ణగర్భుడైన సూర్యభగవానుడు మొదట తెలిపెనో అటువంటి జ్యోతిషశాస్త్రములో మూడు స్కంధములు తెలుపబడినవి. కలియుగములో వాటికి నాశనము కలుగుకుండుగాక. ఏది భూమండలములో ప్రకాశితమైనదో, కలి యుగములో మరల భూమిపై తిరిగి గ్రహింపబడినదో దేనిని వరాహమిహిరుడు వ్యాఖ్యానించగా దానినందరు స్వీకరించిరో అటువంటి శాస్త్రమునకు ప్రవర్తకుడైన భాస్కరునికి నమస్కారము.

పూర్వాచార్యమతేభ్యో యద్యచ్ఛ్రేష్ఠం లఘు స్ఫుట బీజమ్  
 తద్బుద్ధిదం శుభకరం రహస్య మభ్యుద్యతే వక్తుమ్ 2

ఈ సందర్భముగా అనేక మంది పూర్వాచార్యులు శ్రేష్ఠము స్ఫుటబీజరూపమైన తమమతములను తెలిపిరి. నాబుద్ధి ననుసరించి ఆశుభ రహస్యములను గ్రహించి తెలియజేయుచున్నాను.

దైవజ్ఞుల ప్రశంస :-

వైద్యః పురోహితో మన్తీ దైవజ్ఞశ్చ చతుర్థకః  
 ప్రాతః కాలేషు ద్రష్టవ్యా నిత్యం స్వశేయ ఇచ్చితా 3

తమ శ్రేయస్సు కోరువ్యక్తులు వైద్యుడు, పురోహితుడు, మంత్రీ, దైవజ్ఞుడు - ఈ నలుగురును నిత్యము దర్శనము చేయవలెను.

దైవజ్ఞాదుల పోషణ కర్తవ్యము :-

పురోధా గణకో మన్తీ దైవజ్ఞ (వైద్య) శ్వాపి చతుర్థకః  
 ఏతే రాజ్ఞా సదా పోష్యాః కృచ్ఛేణాపి స్త్రియో యథా 4

పురోహితుడు, జ్యోతిషశాస్త్ర గణకుడు, మంత్రీ, దైవజ్ఞుడు (జ్యోతిషుడు) ఏవిధముగా స్త్రీల విషయములో నిర్దేశింప బడినదో అదేవిధముగా ఆనలుగురికి ఎంత కష్టము

కలిగినప్పటికి రాజు పోషణ రక్షణ కలిగింపవలెను.

గతశ్రీశ్చర్గణకాష్టేష్టి గతాయుశ్చ చికిత్సకాన్  
 గతశ్రీశ్చ గతాయుశ్చ బ్రాహ్మణాదేష్టి భారత **5**  
 దేవతా యత్ర పూజ్యన్తే సావంత్యర పురోహితాః  
 గురవో గ్రహనక్షత్రం తత్రాయుర్భూతిలక్షణమ్ **6**

భారతదేశములో పూర్వకాలములో నున్న గణకులు, చికిత్సకులు, బ్రాహ్మణులు, ఆచార్యులతో కూడి దేవతల, సాంవత్సర, పురోహిత, గురు, గ్రహ, నక్షత్రముల పూజ చేయబడినది. ఆవిధముగా పూజించుటవలన అధికమైన ఆయువు భూతి ఆది శుభ లక్షణములు కలుగును.

యత్రా - వివాహ సమయ - వ్రత - దాన - హోమ  
 శక్త్యాది పుంసవన - జన్మ - గృహార్థకాలే  
 యః పూజయేద్ గ్రహగణం గణకావకీర్ణం  
 లక్ష్మీ క్రియాఫలమిదం లభతే మనుష్యః

లోకులు యాత్ర, వివాహ సమయము, వ్రతము, దానము, హోమము, శక్త్యాది ప్రసంగము, పుంసవనము, గృహార్థం భ కాలములలో గ్రహములకు పూజచేయుదురు. వారు చేయు పూజలకు ఫలితముగా లక్ష్మీప్రాప్తి కలుగును.

గ్రహనామములు - సూర్యనామములు :-

ఆదిత్యః సవితా సూర్యో భాస్కరోశ్చై ర్మో దివాకరః  
 తిగ్మంశుస్తపనో భానుః సహస్రాంశుః ప్రభాకరః **8**

సూర్యుని పర్యాయపదములు - ఆదిత్యుడు, సవిత, సూర్యుడు, భాస్కరుడు, అర్కుడు దివాకరుడు, తిగ్మంశువు, భానుడు, సహస్రాంశుడు, ప్రభాకరుడు.

చంద్ర నామములు :

శీతాంశుశ్చన్దమా సోమో మృగాజ్యస్తు నిశాకరః  
 శీతరశ్మిర్నిశానాథః శశాజ్యః శశలాఞ్చనః **9**

చంద్ర పర్యాయపదములు - శీతాంశుడు, చంద్రుడు, సోముడు, మృగాంకుడు, నిశాకరుడు శీతరశ్మి, నిశానాథుడు, శాశాంకుడు, శశలాంచనుడు,

కుజనామములు :-

అఙ్గారకః కుజో భౌమో లోహితాఙ్గో మహీసుతః  
 ఆరః క్షితిసుతో వక్రః క్రూరాశ్చ నిగద్యతే **10**

కుజుని పర్యాయపదములు - అంగారకుడు, కుజుడు, భౌముడు, లోహితాంగుడు, మహీసుతుడు, ఆరుడు, క్షితిసుతుడు, వక్రుడు, క్రూరుడు.

బుధనామములు :-

బుధశ్చన్ద్రసుతో జ్ఞేయో విబుధో బోధనస్తథా  
 కుమారో రాజపుత్రశ్చ తారాపుత్ర స్తథైవ చ **11**

బుధుని పర్యాయపదములు - బుధుడు, చంద్రసుతుడు, జ్ఞేయుడు, విబుధుడు, బోధనుడు

కుమారుడు, రాజపుత్రుడు, తారాపుత్రుడు.

గురునామములు :-

సురమస్త్రీ సురాచార్యో గురుర్జీవో బృహస్పతిః

అగ్గిరోంశః స్మృతస్తత్కైర్గిరిశో వచసాంపతిః

12

గురుని పర్యాయపదములు - సురమంత్రి, సురాచార్యుడు, గురువు, జీవుడు, బృహస్పతి, అంగిరుడు, గిరీశుడు, వాక్పతి.

శుక్ర నామములు :-

భృగుణో దైత్యమస్త్రీ చ దైత్యాధ్యక్షః పురోహితః

ఉశానో భార్గవః కావ్యః శుక్రో దైత్యగురుస్తదా

13

శుక్ర పర్యాయపదములు - భృగుసుతుడు, దైత్యమంత్రి, దైత్యాధ్యక్షుడు, పురోహితుడు, ఉశనుడు, భార్గవుడు, కవి, శుక్రుడు, దైత్యగురువు.

శని నామములు :-

సౌరిః శనైశ్చరః పఙ్గుః కోణః సూర్యసుతస్తథా

మస్తః శనిశ్చ మాతఙ్గీచ్ఛాయాపుత్రోఽసితామ్బరః

14

శని పర్యాయపదములు - సౌరి, శనైశ్చరుడు, పంగువు, కోణుడు, సూర్యసుతుడు, మందుడు, శని, మాతంగి, ఛాయాపుత్రుడు, అసితాంబరుడు.

రాహు కేతు నామములు :-

ఉపప్లవస్తమోరాహుః సురారిః సింహికాసుతః

కేతుర్మహ్మసుతో జ్ఞేయో ధూమ్రవర్ణః శిఖీ తథా

15

రాహు పర్యాయపదములు - ఉపప్లవుడు, తముడు, రాహువు, సురారి, సింహికాసుతుడు. కేతు పర్యాయపదములు - కేతువు, బ్రహ్మసుతుడు, ధూమ్రవర్ణుడు, శిఖి.

## 2. సూర్యాదిగ్రహాభిధాన ప్రకరణము

నక్షత్ర నామములు :-

అశ్విని

అశ్వినీ తురగో వాజీ తురఙ్గశ్చ తురఙ్గమః

ఘోటకోఽశ్వో హయో వాహెూ దస్త్రో యుజ్యం నిగద్యతే

16

అశ్వినీ నక్షత్ర నామములు - తురగము, వాజి, తురంగము, ఘోటకము, అశ్వము, హయము, వాహము, దస్త్రము, యుజ్యము.

భరణి -

యమోఽస్తకః కృతాస్తశ్చ యామ్యః ప్రేతపతిః స్మృతి

భరణీ ఫలభాదేశో మత్స్వీ దాధిపతి స్తథా

17

భరణీ నక్షత్రనామములు - యమ, అంతక, కృతాంత, యామ్య, ప్రేతపతి, భరణి, ఫలభాదేశ, మత్స్వీదాధిపతి.

**End of Preview.**

**Rest of the book can be read @**

**<http://kinige.com/book/Rajamartandamu+Sri+Sai+Vastu+Publications>**

**\* \* \***